

Dokumenttype	NOU 1993:15	Dokumentdato	1993-03-26
Tittel	Forvaltningsetikk Om verdier, holdninger og holdningsskapende arbeid i statsforvaltningen		
Utvalgsleder	Blymke, Øystein		
Utgiver	Administrasjonsdepartementet		
Oppnevnt	1991-08-01	Sider	34
Kapittel	1 Sammendrag		

Sammendrag Kapittel 1 angir rammene for utvalgets arbeid. Her redegjøres det for bakgrunn, mandat og sammensetning. Det knyttes en forbindelseslinje til stortingsmelding nr 35 for 1991-92 om statens forvaltnings- og personalpolitikk. Videre drøftes forholdet mellom begrepene målstyring, verdistyring og regelstyring. Målsettingen med gruppens arbeid har vært å bidra til å trekke igang en prosess om etiske spørsmål rundt i de enkelte etater og forvaltningsorganer.

I kapittel 2 drøftes blant annet begrepene etikk og forvaltningsetikk. Her finnes det teoretiske grunnlaget for rapporten. Videre gis en oversikt over noen verdier som det forventes at forvaltningen skal være med på å skaffe til veie eller verne om, nemlig velferd og vekst, frihet, likhet og rettferdighet, medbestemmelse og medinnflytelse, rettssikkerhet og effektivitet. Det understrekes at disse verdiene kan komme i konflikt med hverandre, og at det er viktig at forvaltningen åpent tilkjenner hvilke prioriteringer og valg som er gjort i forbindelse med en avgjørelse.

Kapittel 3 beskriver de rettslige rammene for forvaltningsvirksomheten i staten. Det understrekes at utgangspunktet er at vi har plikt til å respektere slike rammer og plikter, uavhengig av om dine måtte bryte med våre egne etiske normer. Her vises på den annen side at regelverket gir oss atskillig handlefrihet og spillerom for valg, hvor etiske normer kan komme inn med full tyngde. Kapittelet gir ellers en oversikt over forvaltningsrettslige regler og prinsipper som har et etisk tilsnitt. Det pekes særlig på at en helt generell saklighetsnorm for alle avgjørelser går ut på at offentlige tjenestemenn ikke skal la seg lede av personlige sympatier eller antipatier eller av tanke på egen eller nærstående vinning. Oversikten knytter seg særlig til spørsmål om saksforberedelse, læren om myndighetsmisbruk, habilitetsregler, korrupsjon, gaver i tjenesten, vervkombinasjoner og spørsmål i tilknytning til taushetsplikten og offentlighetsloven. Videre redegjøres det for enkelte hovedlinjer i det tjenestemannsrettslige regelverket.

I kapittel 4 drøftes ulike etiske konflikter som kan oppstå innen statsforvaltningen. Arbeidsgruppen har særlig sett på tre forhold, nemlig etiske dilemmaer, etiske gråsoner og utøvelse av forvaltningsskjønn. I dette perspektivet tar gruppen også opp forholdet mellom politikk og forvaltning, forvaltningens forhold til omverdenen og spørsmål i tilknytning til ledelse og personalpolitikk. Gruppen har først og fremst konsentrert seg om å formulere problemstillinger, men kommer flere steder med anbefalinger og synspunkter på løsningsalternativer.